

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. JUDr. Jaroslavem Dobrem, advokátem, se sídlem Čelakovského sady 8, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Cad 26/2005 – 190,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci žalobce JUDr. Jaroslavu Dobrovi, advokátovi, se sídlem Čelakovského sady 8, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 1600 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 3. 2005, č. j. 2005/18924/21, bylo podle § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád z roku 1967“, s účinností od 1. 1. 2006 nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „správní řád“]) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 7. 3. 2005, č. j. KUOK/3997/05/OSV-DS/7025/SD-36, kterým byl zamítnut návrh žalobce na povolení obnovy řízení, týkající se pravomocného

rozhodnutí ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 3. 2. 2005, č. j. KUOK/1363/05/OSV-DS/7025/SD-10. Rozhodnutím ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 3. 2. 2005 bylo jako nepřípustné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí starosty města Zábřeh ze dne 5. 1. 2005, zn. S/12/05, kterým byl zamítnut návrh žalobce na vyloučení všech pracovníků Městského úřadu Zábřeh z projednávání jeho věci. V odůvodnění rozhodnutí dospěl žalovaný k závěru, že správní rozhodnutí ředitele krajského úřadu o nepovolení obnovy řízení vychází z objektivně zjištěných skutečností v souladu s ustanovením § 32 a násl. správního řádu z roku 1967, když žalobce neuvedl konkrétní skutečnosti, které by naplnily důvod pro povolení obnovy řízení; ředitel krajského úřadu přitom nepochybil ani při právním hodnocení věci.

Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 5. 4. 2005, v níž se domáhal jeho přezkoumání a zrušení. Současně požádal o ustanovení zástupce a podal návrh na přiznání odkladného účinku žaloby a návrh na vydání předběžného opatření, jímž bude Městskému úřadu v Zábřehu (který rozhodoval o žádosti žalobce o poskytnutí sociální dávky) nařízeno poskytovat mu od 1. 12. 2003 dávku sociální péče ve výši 7300 Kč měsíčně.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 5. 9. 2005, č. j. 1 Cad 26/2005 – 34, zamítl návrh na ustanovení zástupce. Usnesením ze dne 6. 9. 2005, č. j. 1 Cad 26/2005 – 36, nepřiznal žalobě odkladný účinek a usnesením z téhož dne, č. j. 1 Cad 26/2005 – 37, zamítl návrh na vydání předběžného opatření. Proti všem třem usnesením městského soudu se žalobce bránil kasační stížností ze dne 21. 9. 2005, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadená usnesení zrušil, a dále požádal, aby mu pro řízení o kasační stížnosti ustanovil zástupce Mgr. Pavlu Frodlovou, advokátku, se sídlem Slovanská 7 (nyní Husitská 11), Šumperk. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 17. 8. 2006 č. j. 4 Ads 37/2006 – 62, kasační stížnost v části směřující proti usnesením Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2005, č. j. 1 Cad 26/2005 – 36, a č. j. 1 Cad 26/2005 – 37, odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění usnesení konstatoval, že kasační stížnost proti oběma usnesením městského soudu je nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 11. 2006, č. j. 1 Cad 26/2005 – 76, ustanovil žalobci zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti svému usnesení ze dne 5. 9. 2005, č. j. 1 Cad 26/2005 – 34, Mgr. Dagmar Dřímalovou, advokátku, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 10. 2007, č. j. 4 Ads 35/2007 – 128, kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2006, č. j. 1 Cad 26/2005 – 76, zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Následně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 10. 2007, č. j. 4 Ads 36/2007 – 134, zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2005, č. j. 1 Cad 26/2005 – 34, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, když dospěl k závěru, že stěžovatel splňoval předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a je tudíž u něho splněna podmínka pro ustanovení zástupce soudem ve smyslu ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Na základě tohoto zrušujícího rozsudku Městský soud v Praze usnesením ze dne 14. 1. 2008, č. j. 1 Cad 26/2005 – 143, ustanovil žalobci (pro řízení o žalobě) zástupkyni Mgr.

Dagmar Dřímalovou, advokátku. Proti tomuto usnesení se žalobce bránil kasační stížností ze dne 23. 1. 2008, přičemž na základě námitky podjatosti ze dne 6. 3. 2008 první senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 21. 5. 2005, č. j. Nao 60/2008 – 167, rozhodl, že soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Dagmar Nygrínová, JUDr. Marie Turková a JUDr. Petr Průcha nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci. Následně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 8. 2008, č. j. 4 Ads 27/2008 – 172, kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2008, č. j. 1 Cad 26/2005 – 143, zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Cad 26/2005 – 190, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Současně přiznal ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Dřímalové, advokátce, odměnu za zastupování ve výši 2400 Kč. V odůvodnění poukázal na ustanovení § 19 odst. 3 ve spojení s § 63 odst. 2 správního řádu z roku 1967 a konstatoval, že žalobce v návrhu na obnovu řízení nepředložil žádné důkazy, které by svědčily o tom, že ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje byl z řízení vyloučen. Také nepodložil své tvrzení, že předmětná rozhodnutí byla dosažena trestným činem, ani že se opírala o důkazy, které se ukázaly nepravdivými. Neuvedl, jaká práva účastníka řízení mu byla odepřena. Žalobce tedy neuvedl konkrétní skutečnosti, které by naplnily důvody pro povolení obnovy řízení. Jeho námitky jsou vedeny ve zcela obecné rovině, a proto se městský soud nemohl těmito námitkami konkrétně zabývat. Dospěl k závěru, že žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, věc správně posoudil po právní stránce a dostatečně svá tvrzení odůvodnil, přičemž nebylo porušeno žádné žalobcovo procesní právo.

Proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2008 se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil nyní projednávanou kasační stížností ze dne 30. 1. 2009, ve které požadoval zrušení rozsudku. Opakoval své přesvědčení, že ustanovená zástupkyně Mgr. Dagmar Dřímalová, advokátka, stěžovatele v řízení před městským soudem nezastupovala. Současně požádal o ustanovení zástupce JUDr. Víta Vohánky, advokáta, se sídlem Na Zámecké 457/5, Praha 4.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 6. 5. 2009, č. j. 1 Cad 26/2005 – 225, zamítl návrh na ustanovení zástupce. Ke kasační stížnosti stěžovatele Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 6. 2009, č. j. 4 Ads 85/2009 – 261, usnesení městského soudu ze dne 6. 5. 2009 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Městský soud v Praze následně usnesením ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 Cad 26/2005 – 268, ustanovil žalobci pro řízení o kasační stížnosti proti svému rozsudku ze dne 16. 12. 2008 zástupkyni Mgr. Dagmar Dřímalovou, advokátku. Na základě žádosti zástupkyně o zrušení ustanovení zástupkyní stěžovatele podle § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 4. 9. 2009, jakož i opakovaných přípisů stěžovatele Městský soud v Praze usnesením ze dne 10. 9. 2009, č. j. 1 Cad 26/2005 – 281, Mgr. Dagmar Dřímalovou, advokátku, zprostil povinnosti zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti a ustanovil mu zástupce JUDr. Jaroslava Dobra, advokáta, se sídlem Čelakovského sady 8, Praha 2.

Ke kasačním stížnostem stěžovatele Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 3. 2010, č. j. 4 Ads 161/2009 – 253, odmítl kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 Cad 26/2005 – 268; současně zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2009, č. j. 1 Cad 26/2005 – 281, ve výroku, jímž soud ustanovil žalobci zástupce JUDr. Jaroslava Dobra, advokáta, a věc v tomto rozsahu vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, a dále rozhodl, že ve výroku I. (zproštění Mgr. Dagmar Dřímalové, advokátky, povinnosti zastupovat stěžovatele v řízení o kasační stížnosti) zůstává napadené usnesení nedotčeno a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění poukázal na závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2009, č. j. 7 Azs 24/2008 – 141, podle nichž *bude na místě vyhovět návrhu na ustanovení konkrétního zástupce především tehdy, bude-li takové rozhodnutí opřeno o rozumné a věcné důvody a současně nebude v rozporu s jinými hledisky, které je nezbytné při rozhodnutí o konkrétní osobě zástupce vzít v úvahu. (...) Pokud soud návrhu na ustanovení konkrétního zástupce nevyhoví, je povinen své rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodnit.* Městský soud v Praze následně usnesením ze dne 21. 5. 2010, č. j. 1 Cad 26/2005 – 335, zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Cad 26/2005 – 190, znovu ustanovil JUDr. Jaroslava Dobra, advokáta. Při vydání usnesení přihlédl k dopisu JUDr. Víta Vohánky, advokáta, ze dne 21. 7. 2008, ve kterém tento požádal, aby již nebyl nadále ustanovován zástupcem stěžovatele, a to z kapacitních důvodů, jakož i odlišné specializace jeho advokátní kanceláře. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 31. 8. 2010, č. j. 4 Ads 105/2010 – 358, kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2010, č. j. 1 Cad 26/2005 – 335, zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Na vydání tohoto rozsudku Nejvyššího správního soudu stěžovatel reagoval nesouhlasným přípisem ze dne 6. 12. 2010, v němž znovu požadoval ustanovení zástupce JUDr. Víta Vohánky, advokáta, a v této souvislosti namítal porušení řady svých základních práv a svobod.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 3. 1. 2011, směřující proti meritornímu rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Cad 26/2005 – 190, podaném na výzvu soudu ustanoveným zástupcem, stěžovatel upřesnil, že kasační stížnost podává podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Z celého spisového materiálu je podle jeho názoru zřejmé, že stěžovatel se nachází ve stavu hmotné nouze a nemůže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu zvyšovat svůj příjem. Rozhodnutími Městského úřadu Zábřeh však nebylo vyhověno ani žádostem stěžovatele o poskytnutí dávek sociální péče (resp. dávek pomoci v hmotné nouzi), ani jeho žádosti o vyloučení všech pracovníků tohoto úřadu z projednávání a rozhodování věci. Nejen soud, ale též správní orgány všech stupňů měly postupovat specificky, tak, aby byla co nejvíce chráněna práva a svobody stěžovatele. Poukázal přitom na nález Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2005, sp. zn. IV. ÚS 412/04. V této souvislosti konkretizoval, že správní orgány měly využít ustanovení § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu. Závěrem vyjádřil přesvědčení, že Městský úřad v Zábřehu, Krajský úřad Olomouckého kraje a žalovaný, jakož i Městský soud v Praze porušují stěžovatelova základní práva a svobody, neboť bezdůvodně zamítají žádosti stěžovatele o dávky sociální péče, resp. pomoci v hmotné nouzi, a upírají mu i jeho procesní práva.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popřípadě je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle písm. b) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.* Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost není důvodná**.

Podle § 29 odst. 1 věty první správního řádu *každý je způsobilý činit v řízení úkony samostatně (dále jen „procesní způsobilost“) v tom rozsahu, v jakém mu zákon přiznává způsobilost k právním úkonům.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *procesní způsobilost nemají fyzické osoby, které byly soudem zbaveny způsobilosti k právním úkonům; osoby, jejichž způsobilost k právním úkonům byla soudem omezena, nemají procesní způsobilost v rozsahu tohoto omezení.*

Podle § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu *správní orgán ustanoví opatrovníka osobám stiženým přechodnou duševní poruchou, která jim brání samostatně v řízení jednat, je-li to nezbytné k hájení jejich práv; v těchto případech správní orgán rozhoduje na základě odborného lékařského posudku.*

V návaznosti na tvrzení stěžovatele ohledně vad napadeného rozsudku zdejší soud shledal, že Městský soud v Praze plně dostál zákonem uloženým povinnostem svůj rozsudek řádně, komplexně a srozumitelně odůvodnit. Městský soud se v souladu s těmito požadavky vypořádal se skutkovými a právními okolnostmi věci, když konstatoval, že

stěžovatelovy námitky proti napadenému rozhodnutí žalované jsou vedeny ve zcela obecné rovině, a proto se nemohl těmito námitkami konkrétně zabývat, a současně dospěl k závěru, že žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, věc správně posoudil po právní stránce a dostatečně svá tvrzení odůvodnil, přičemž nebylo porušeno žádné stěžovatelovo procesní právo. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením věci plně ztotožňuje.

Stěžejní – jedinou konkrétní a na rozdíl od zcela obecných tvrzení o porušení řady základních práv a svobod přezkoumatelnou – námitkou stěžovatele je, že soud, ale zejména též správní orgány všech stupňů měly v jeho případě postupovat specificky, tak, aby byla co nejvíce chráněna práva a svobody stěžovatele, konkrétně měly postupovat podle § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu a ustanovit stěžovateli jako osobě stižené přechodnou duševní poruchou, která jí brání samostatně v řízení jednat, opatrovníka, a to na základě odborného lékařského posudku.

Nejvyšší správní soud neshledal tuto námitku důvodnou. Vycházel přitom z podrobného přezkoumání schopnosti stěžovatele samostatně jednat v řízení před správními orgány a soudy, které bylo provedeno v rámci řízení o kasačních stížnostech stěžovatele proti dílčím, procesním rozhodnutím městského soudu vydaným v nyní projednávané věci. V těchto řízeních Nejvyšší správní soud vycházel zejména z dřívějších rozhodnutí civilních soudů, týkajících se omezení stěžovatele ve způsobilosti k právním úkonům, přičemž nemá důvodu se od zde učiněných závěrů odchylovat.

Zdejšímu soudu byly předloženy rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 2. 2007, č. j. 40 P 335/88 – 999, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 8. 2007, č. j. 13 Co 371/2007 – 1126, a rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, č. j. Nc 1565/86 – 42. Posledně uvedeným rozsudkem Okresního soudu v Olomouci byl stěžovatel *omezen ve způsobilosti k právním úkonům tak, že tento je schopen samostatně činit veškeré právní úkony, kromě právních úkonů v oblasti pracovně právní, kde není schopen samostatně uzavírat pracovní smlouvy a vykonávat zaměstnání, v němž by odmítnutí příkazu z chorobných příčin mohlo vést k ohrožení vlastního nebo cizího zdraví, nebo ke značným hmotným škodám.* Rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 2. 2007, č. j. 40 P 335/88 – 999, bylo zastaveno řízení zahájené usnesením Okresního soudu v Šumperku ze dne 7. 6. 1994, č. j. P 335/88 – 101, o omezení způsobilosti k právním úkonům, případně o zbavení způsobilosti k právním úkonům stěžovatele. Dále bylo rozhodnuto tak, že návrh stěžovatele, podaný u Okresního soudu v Šumperku dne 11. 5. 2000, kterým se domáhal zrušení rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, č. j. Nc 1565/86 – 42, se podle ustanovení § 190 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v tehdy platném znění, zamítá. Soud ponechal omezení stěžovatele ve způsobilosti k právním úkonům, jak bylo rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, č. j. Nc 1565/86 – 42, 17 Sen 16/87. K tomuto závěru dospěl soud na základě provedeného dokazování, kdy zejména ze znaleckého posudku z oboru psychiatrie zjistil, že u stěžovatele je nadále přítomna duševní porucha trvalého rázu, která mu i nadále brání samostatně činit právní úkony v oblasti pracovně právní tak, jak bylo konstatováno ve výše již zmíněném rozsudku Okresního soudu v Olomouci. I když nyní dochází k progresi duševního onemocnění, nezjistil soud, že by stěžovatel nebyl schopen činit ostatní právní

úkony. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 8. 2007, č. j. 13 Co 371/2007 – 1126, byl k odvolání stěžovatele potvrzen rozsudek Okresního soudu v Šumperku v napadené části, tj. ve výroku o zamítnutí návrhu stěžovatele na zrušení rozsudku Okresního soudu v Olomouci a ponechání omezení ve způsobilosti k právním úkonům, potvrzen. V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že na základě provedeného dokazování nelze učinit jiný právní závěr, než učinil soud I. stupně, neboť nevznikly pochybnosti, že by v době předcházející řízení o způsobilosti k právním úkonům stěžovatele, jenž bylo ukončeno rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, nebyly podmínky pro omezení způsobilosti k právním úkonům jmenovaného v provedeném rozsahu. I v současném řízení bylo znaleckým posudkem v oboru psychiatrie zjištěno, že stěžovatel nadále trpí duševní poruchou, pro kterou již byl omezen ve způsobilosti k právním úkonům, a to poruchou trvalou (paranoia persecutoria et cverulants); jelikož nemoc je neléčena, postupně progreduje, chování se stává inadekvátní, kverulace je chorobná.

Ze spisové dokumentace vyplývá, že v řízení před správními orgány nebyla potřeba ustanovení opatrovníka stěžovateli jako osobě stižené přechodnou duševní poruchou, která by mu bránila samostatně v řízení jednat, nijak namítána a správními orgány přezkoumávána. Nejvyšší správní soud neshledal, že by správní orgány jakkoliv pochybily, pokud o podáních stěžovatele, jimiž se domáhal vyloučení všech pracovníků Městského úřadu Zábřeh, rozhodovaly, aniž by stěžovateli opatrovníka ustanovily, a to i s ohledem na závěry shora citovaných rozsudků obecných soudů, týkajících se omezení způsobilosti stěžovatele k právním úkonům. Pro úplnost lze citovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2011, č. j. 6 Ads 23/2011 – 60, (dostupný z: <www.nssoud.cz>), v jehož intencích správní orgány postupovaly a v němž zdejší soud konstatoval, že *vzhledem k tomu, že pravomoc rozhodnout o způsobilosti k právním úkonům je dána výlučně civilním soudům, správní řád považuje uvedenou oblast za předběžnou otázku podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu, o níž si ovšem nemůže učinit úsudek samotný správní orgán.* V témže rozsudku zdejší soud ohledně § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu vyložil, že *použití tohoto ustanovení správního řádu předpokládá, že jakmile správní orgán nazná, že by mohl být účastník řízení stižen přechodnou duševní poruchou, která mu brání v řízení samostatně jednat a je-li to nezbytné k hájení jeho práv v tomto řízení, nechá si vypracovat lékařský posudek, aby na základě jeho závěru ustanovil či neustanovil účastníku řízení opatrovníka. Správní orgán však má prostor pro správní uvážení k posouzení, zda je ustanovení opatrovníka nezbytné k hájení práv účastníka v řízení. Soudní přezkum zákonnosti při použití správního uvážení je omezen na posouzení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo zda správní uvážení nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s., in fine).*

Postupem správních orgánů proto nemohlo dojít k porušení stěžovatelových základních práv a svobod tím, že by mu tyto orgány upíraly jeho procesní práva. Jako irelevantní je třeba hodnotit též odkaz stěžovatele na nález Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2005, sp. zn. IV. ÚS 412/04, publikován pod č. N 223/39 SbNU 353 (všechna zde uváděná rozhodnutí Ústavního soudu dostupná z: <nalus.usoud.cz>), jehož těžištěm byla přípustnost a podmínky omezení způsobilosti fyzické osoby k právním úkonům a kterým byl pro zásah do základních práv, garantovaných v čl. 5 a čl. 10 odst. 1 Listiny základních

práv a svobod, zrušen rozsudek okresního soudu, jímž byl stěžovatel v daném řízení ve způsobilosti k právním úkonům omezen.

Přestože v převážné části řízení před městským soudem byl stěžovatel zastoupen ustanoveným zástupcem, pro úplnost zdejší soud poukazuje na to, že stěžovatel má rovněž způsobilost samostatně činit úkony v řízení před správními soudy. V této souvislosti je třeba poukázat na nález Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10, vyhlášen pod č. 130/2011 Sb., kterým Ústavní soud vyhověl návrhu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a zrušil ke dni vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů (tj. ke dni 20. 5. 2011) ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož *je účastník způsobilý samostatně činit v řízení úkony (dále jen "procesní způsobilost"), jen jestliže má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu.* V odůvodnění nálezu Ústavní soud vyložil, že *s přihlédnutím k aktuálnímu vnímání otázky procesní způsobilosti Ústavním soudem a Evropským soudem pro lidská práva, z komparace aktuální právní úpravy procesní způsobilosti v jednotlivých předpisech podústavního práva i z navrhovatelem provedeného rozboru celé věci jednoznačně plyne, že napadené ustanovení je v rozporu s principem proporcionality i s maximou, podle níž zásahy do práv musí odrážet specifika každého jednotlivého případu. Za situace, kdy ústavně konformní interpretace napadeného ustanovení není možná, Ústavní soud konstatuje, že tak přetrvává protiprávní stav spočívající v tom, že osobám, u kterých byla omezena způsobilost k právním úkonům, je bráněno v jejich procesní způsobilosti v soudním řízení správním dle zákona č. 150/2002 Sb., i když jejich omezení na právech se nijak nedotýká daného soudního řízení. Takový závěr vyplývá nepochybně i z role správního soudnictví, které má jako jedno z nejdůležitějších poslání ochranu práv jednotlivce při jeho kontaktu se správními orgány.* (bod 39 nálezu).

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Městského soudu v Praze, jakož i dotčených rozhodnutí správních orgánů a další spisové dokumentace k závěru, že nebyl naplněn žádný z tvrzených důvodů podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti byl ustanoven usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2010, č. j. 1 Cad 26/2005 – 335, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 první věty s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Nejvyšší správní soud proto přiznal zástupci stěžovatele odměnu za a) první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a b) podání doplnění kasační stížnosti ze dne 3. 1. 2011, tedy dva úkony právní služby po 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 7 položkou 2. a § 9 odst. 2 a 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „advokátní tarif“), když v předmětné věci se ve smyslu § 9 odst. 2 advokátního tarifu jedná o věc nároků fyzické osoby v oblasti sociálního zabezpečení, resp. řízení k takové věci adhezní, pro niž se za tarifní hodnotu považuje částka 1000 Kč, a dále náhradu hotových výdajů v podobě režijního paušálu ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupci stěžovatele celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 1600 Kč. Jelikož zástupce nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, nezvyšuje se jeho nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani. Zástupci stěžovatele bude celková částka ve výši 1600 Kč vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu